

هدف‌گذاری تورم: تاثیر آن بر روند تورم در کشورهای مختلف جهان

دکتر احمد جعفری صمیمی^۱

تاریخ پذیرش: ۸۸/۰۱/۱۵

تاریخ دریافت: ۸۷/۱۲/۲۰

سارا حنجری^۲

چکیده

هدف مقاله حاضر بررسی تأثیر هدف‌گذاری تورم بر نرخ تورم در کشورهای مختلف جهان است. برای این منظور، با استفاده از اطلاعات منتشر شده توسط صندوق بین‌المللی پول در سال ۲۰۰۷ تفاوت میانگین تورم در کشورهای مختلف جهان قبل و بعد از اعمال سیاست هدف‌گذاری تورم بررسی می‌شود. یافته‌های مطالعه حاضر که بر اساس آزمون تفاوت میانگین‌ها به دو صورت یکی برای کل کشورها و دیگری به تفکیک هریک از کشورها در دوره زمانی ۱۹۷۵-۲۰۰۷ انجام شده است نشان می‌دهد که اعمال سیاست هدف‌گذاری تورم باعث کاهش تورم در کشورهای مورد نظر شده است. از این رو استفاده از این سیاست در سایر کشورهای دیگر که شرایط اولیه و پیش‌نیازهای لازم مانند استقلال بانک مرکزی را دارا می‌باشند پیشنهاد می‌شود. در ایران نیز ایجاد شرایط جهت افزایش درجه استقلال بانک مرکزی به منظور استفاده از هدف‌گذاری تورم در بلندمدت توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی

هدف‌گذاری تورم؛ نرخ تورم؛ کشورهای جهان؛ ایران.

۱- استاد گروه اقتصاد دانشگاه مازندران (jafarisa@yahoo.com) - نویسنده اصلی و مسئول مکاتبات

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزکوه (hanjarisa@yahoo.com)

۱- مقدمه

امروزه مقابله با تورم یکی از اهداف عمده و مهم اقتصاد کلان برای پیشرفت و توسعه اقتصاد هر کشوری می‌باشد به طوری که برای مبارزه با این پدیده، اجماع وسیعی بین اقتصاددانان و سیاستگذاران اقتصادی در کشورهای مختلف وجود دارد. یکی از اهداف مهم سیاست پولی ثبات قیمتها می‌باشد موفق‌ترین و جدیدترین رویکرد معرفی شده در این مورد که در سالهای اخیر مورد مطالعه‌ی گسترده و همچنین پذیرش عمومی و فزاینده کشورها (چه در حال توسعه و چه توسعه یافته) قرار گرفته، نظام هدف‌گذاری تورم می‌باشد که اولین بار توسط محققان بانک مرکزی زلاند نو معرفی و بکار گرفته شد. موفقیت این سیاست در رسیدن به هدف نهایی سیاست پولی که همان ثبات قیمتها و کنترل تورم می‌باشد موجب افزایش کشورهای هدف‌گذار تورم گردیده است. برای ارائه یک چهارچوب ساده و قابل فهم از هدف‌گذاری تورم، فرض می‌شود که هدف اولیه بانک مرکزی در هر اقتصاد، دستیابی و حفظ یک نرخ تورم پایین و با ثبات می‌باشد. در این مقاله ابتدا خلاصه‌ای از مطالعات انجام شده آورده می‌شود. سپس روش تحقیق، آزمونها و یافته‌های تحقیق ارائه می‌شود و در ادامه نتایج بررسی می‌شود.

۲- مبانی نظری و مروری بر مطالعات انجام شده

بر اساس مباحث نظری کشوری که قصد اتخاذ چارچوب هدف‌گذاری تورم را دارد بایستی درآستانه یا هنگام اجرای این چارچوب، شرایطی (یا پیش‌شرطهایی) را در محیط اقتصادی و سیاستگذاری فراهم نماید. برخی معتقدند وجود این پیش‌شرطها قبل از اتخاذ هدف‌گذاری تورم ضروری است به طوری که کشوری که قصد اجرای آن را دارد بایستی پذیرش رسمی آن را تا فراهم شدن کامل پیش‌شرطها به تعویق اندازد. عده‌ای دیگر مانند میشکین (۲۰۰۷) اعتقاد دارند پیش‌شرطهای مورد نظر نه تنها برای هدف‌گذاری تورم، بلکه برای اجرای هر چارچوب سیاست پولی دیگر می‌تواند مفید باشد و لزوماً همه این شرایط اختصاص به این رژیم ندارد. از طرف دیگر تجربه برخی کشورهای صنعتی مانند انگلستان و کشورهای در حال توسعه نشان می‌دهد که می‌توان با فراهم کردن برخی شرایط پیش از هدف‌گذاری به اجرای آن اقدام کرد و برخی را نیز همزمان با دوره اتخاذ این چارچوب به

مورد اجرا گذارد. در واقع، هدف‌گذاری تورم خود شریطی فراهم می‌آورد که منجر به اجرای پیش‌شرط‌های این نظام توسط مقامات پولی می‌شود.

مهمترین پیش‌شرط‌های اتخاذ چارچوب هدف‌گذاری تورم عبارتند از:

۱- استقلال بانک مرکزی (دست کم استقلال ابزاری)؛

۲- عدم وجود سلطه مالی؛

۳- وجود یک هدف مشخص و واحد؛

۴- درجه بالایی از شفافیت و پاسخگویی بانک مرکزی و کسب اعتبار؛

۵- مدل کارآمد پیش‌بینی تورم؛

۶- بازارهای مالی توسعه یافته؛

۷- یک مکانیزم بازخوردی باثبات از متغیرهای سیاستی در اختیار بانک مرکزی به تورم از طریق مکانیزم اشاعه پولی.

بیشتر توضیحات ثبت شده از هدف‌گذاری تورم اغلب روی این است که آیا رفتار اقتصادی هدف‌گذاری تورم به طور ساختاری متفاوت از کسانی که هدف‌گذاری نکرده اند است و آیا تورم، به عنوان پاسخی برای قبول این چهارچوب پایین آمده است. حال به بررسی برخی مطالعات انجام شده می‌پذیریم:

میشکین و پوسن^۱ (۱۹۹۷) فرایند تورم را در کشورهای هدف‌گذار تورم با استفاده از مدل VAR مورد مطالعه قرار داده اند. نتایج این تحقیق حاکی از آن است که فرایند تورم و نرخ بهره در سالهای پس از هدف‌گذاری تورم بهبود یافته است، حال آنکه شواهد قوی مبنی بر تغییر فرایند رشد تولید ناخالص داخلی وجود ندارد.

دبل^۲ (۱۹۹۷) نیز در مطالعه خود به نتایج مشابهی دست یافت. او با مقایسه میانگین تورم کشورهای هدف‌گذار تورم و گروه کشورهای G7 (به غیر از انگلستان و کانادا که خود هدف‌گذار تورم هستند) به این نتیجه رسید که کشورهای هدف‌گذار تورم به میانگین تورم پائین تری دست یافته اند و هدف‌گذاری تورم را بخصوص برای کشورهای که با فقدان اعتبار ضد تورمی مواجهه اند، مفید دانست.

¹ Mishkin & Posen

² Debell

تنووارا^۱ (۱۹۹۸) قابلیت اجرای هدف‌گذاری تورم در سریلانکا را به عنوان رقیبی برای سایر چارچوبهای سیاست پولی موجود بررسی کرد.

هافمیستر^۲ (۱۹۹۹) یک مطالعه تجربی برای ارزیابی قابلیت پیش‌بینی تورم در کره انجام داد. او از امکان پذیري اجرای هدف‌گذاری تورم در کره حمایت می‌کند.

هزیرولان^۳ (۱۹۹۹) قابلیت کاربرد سیاست هدف‌گذاری تورم را برای اقتصاد ترکیه ارزیابی کرده و یک طرح پیشنهادی برای اجرای آن ارائه داد.

کادیگل و همکاران^۴ (۲۰۰۰) قابلیت بکارگیری و پیش‌شرطهای هدف‌گذاری تورم در کشورهای در حال توسعه را مورد بحث قرار دادند و به این نتیجه رسیدند که در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، پیش‌شرطهای هدف‌گذاری تورم وجود ندارد.

کریستوفرسن و همکاران^۵ (۲۰۰۱) بیان داشتند لهستان برای اتخاذ هدف‌گذاری تورم آماده است. آنها همچنین مشاهده کردند که اگر چه رابطه قابل پیش‌بینی بین نرخ ارز و معیارهای تورم وجود دارد، ولی رابطه بین تغییر در نرخهای بهره کوتاه‌مدت و تغییر در تورم ضعیف است.

میشکین و هبل (۲۰۰۱) نشان می‌دهند که اتخاذ هدف‌گذاری تورم با سطح تورم (نرمال شده) رابطه مثبت و معنی دار دارد، به این معنی که کشورهایی که هدف‌گذاری تورم را اتخاذ کرده اند، به طور متوسط، از سطوح تورمی بالاتر از تورم کشورهای صنعتی غیرهدف‌گذار برخوردار بوده اند.

جانسون^۶ (۲۰۰۲) مفاهیم و شایستگی‌های نسبی هدف‌گذاری تورم را برای آفریقای جنوبی در یک چارچوب نظری شرح داد و نتیجه گرفت پیش‌شرطهای هدف‌گذاری تورم از قبیل استقلال بانک مرکزی، فقدان التزام به اهداف اقتصاد کلان که ممکن است با تورم پایین در تضاد باشد و بازارهای پولی و سرمایه نسبتاً توسعه یافته را دارا می‌باشد، ولی یک

¹ Teneuvara

² Huffmaister

³ Hazirolan

⁴ Kadioglu, F. & et. al.

⁵ Christoffersen & et. al.

⁶ Johnson

اصلاح در چارچوب پیش‌بینی تورم بانک مرکزی و کسب تجربه بیشتر در جهت عملیات سیستم با خرید، قبل از اتخاذ هدف‌گذاری تورم لازم است.

هبل و تاپیا (۲۰۰۲) در یک تحقیق تجربی تحت عنوان «هدف‌گذاری تورم در شیلی» به عملکرد و دستاوردهای این رژیم از آغاز دهه ۱۹۹۰ پرداختند. در مجموع نتیجه می‌گیرند که هدف‌گذاری تورم یک انتخاب سیاستی مناسب و معتبر برای یک کشور در حال توسعه است و می‌تواند یک نظام مؤثر برای ارتقاء اعتبار پولی و کاهش هزینه‌های سیاستهای تثبیت اقتصادی باشد.

هو (۲۰۰۳) در پایان نامه‌ی دکتری خود تحت عنوان «بررسیهای تجربی هدف‌گذاری تورم» با استفاده از داده‌های ۶۶ کشور در حال توسعه و توسعه یافته (متشکل از کشورهای هدف‌گذار و غیرهدف‌گذار) طی دوره ۲۰۰۰-۱۹۸۰ پرداخته است. نتیجه این مطالعات این است که هدف‌گذاری تورم نقش مهمی در کاهش تورم دارد و اندازه‌ی این اثر بسیار بزرگ است. همچنین هدف‌گذاری تورم اثری مشابه بر نوسانات تورم دارد ولی این اثر معنی‌دار نیست. اثر هدف‌گذاری تورم بر رشد GDP و بر نوسانات رشد GDP منفی است. همچنین، مبادله بین نوسانات تورم و تولید را مورد بررسی قرار می‌دهد و نتیجه می‌گیرد که یک رابطه آشکار و مثبت میان تغییر پذیری تورم و تولید وجود دارد که بر خلاف منحنی تیلور است.

مینه لا و همکاران (۲۰۰۳) طی تحقیقی تحت عنوان «هدف‌گذاری تورم در برزیل» نتیجه می‌گیرند هدف‌گذاری تورم در برزیل در کاهش تورم به سطوح پائین نقش حایز اهمیتی داشته است. طی دوره مورد بررسی بانک مرکزی انتظارات بازار را تحت کنترل در آورد و توانست از درجه ماندگاری تورم بکاهد. نرخ ارز اسمی را به میزان کافی تعدیل کرد و از نرخ بهره به خوبی برای جلوگیری از ماندگاری تورم در سطح بالا استفاده کرد. تجربه برزیل را می‌توان نمونه یک آزمون موفق برای چارچوب هدف‌گذاری تورم قلمداد کرد.

آدلفسون و سودر استورم (۲۰۰۳) نشان می‌دهند که ماندگاری تورم کاهش یافت و رابطه تورم و اثر عبور نرخ ارز و شکاف تولید تضعیف شد، اگر چه تغییرات در ماندگاری تورم و اثر عبور نرخ ارز از نظر آماری غیر معنی‌دار و تضعیف رابطه بین شکاف تولید و

تورم معنی دار است. در مجموع می توان گفت اعتبار سیاستی نقش مهمی در عملکرد هدف‌گذاری تورم از جهت دست یابی به سطوح تورم پائین و پایدار دارد. کیفیت کلی نهادی، درجه ریسک کشوری پائین تر، و استقلال بانک مرکزی اهمیت قابل توجه و معنی داری در نزدیک کردن تورم تحقق یافته به تورم هدف دارند.

لوین و همکاران^۱ (۲۰۰۴) نتیجه می گیرند که هدف گذاری تورم بر لنگرکردن انتظارات تورمی بلند مدت و کاهش در ماندگاری تورم موثر بوده است.

بال و شرایدان (۲۰۰۵) نشان می دهند که رشد متوسط در کشورهای هدف‌گذار، پس از شروع هدف‌گذاری افزایش و در کشورهای غیرهدف‌گذار اندکی کاهش یافته است. تولید در دوره هدف‌گذاری برای هر دو گروه باثبات تر است ولی کنترل کردن اثر بازگشت به میانگین مؤید آن است که هدف‌گذاری باعث افزایش تغییرپذیری تولید می شود؛ البته به لحاظ آماری معنی دار نبودند و تولید در دوره هدف‌گذاری برای هر دو گروه باثبات تر است. آنها بیان داشتند که اگرچه شواهدی دال بر این که هدف‌گذاری تورم باعث بهبود عملکرد اقتصادی یک کشور می شود، پیدا نکرده اند، لیکن دلیلی هم بر علیه هدف‌گذاری تورم نیافتند، چرا که هیچ گونه یافته ای مبنی بر زیان بر بودن مشاهده نشده است. علاوه بر آن، حتی اذعان داشتند که هدف‌گذاری تورم احتمالاً واجد منفعی است که ما آن را اندازه گیری نکرده ایم.

میشکین و هبل (۲۰۰۷) طبق نتیجه برآوردها نشان دادند موفقیت نظام هدف‌گذاری تورم در بهبود شرایط عمومی اقتصادی در موارد زیر است:

۱- سطح تورم، بی‌ثباتی تورم، و نرخهای بهره پس از اتخاذ هدف‌گذاری تورم کاهش یافته است.

۲- بی‌ثباتی تولید پس از اتخاذ هدف‌گذاری تورم بدتر نشده است؛ یا حتی بهبود یافته است.

۳- به نظر می‌رسد اثر عبور نرخ ارز پس از اتخاذ هدف‌گذاری تورم کم‌رنگ‌تر شده است.

¹ Levin & et. al

هدف‌گذاری تورم: تاثیر آن بر روند تورم در...

۴- عکس‌العمل تورم در برابر شوک‌های قیمت نفت و نرخ ارز کاهش یافته و استقلال سیاست پولی افزایش یافته است.

۵- کارآیی سیاست پولی بهبود یافته و تورم را نزدیک سطوح هدف نگه می‌دارد. لین و ئی (۲۰۰۸) برای بررسی اینکه آیا هدف‌گذاری تورم در کشورهای در حال توسعه اثر درمانی در جهت کاهش تغییرپذیری تورم داشته است یا خیر، سپرده کشور در حال توسعه هدف‌گذار تورم را مورد مطالعه قرار دادند و نتیجه گرفتند که اثر هدف‌گذاری تورم وسیع و قابل توجه بوده است.

ارینک یلدان^۱ (۲۰۰۸) به بررسی هدف‌گذاری تورم در کشورهای مختلف می‌پردازد و امکان‌پذیری هدف‌گذاری تورم را در کشورهای مناسبات ارزیابی می‌کند. این مقاله اطلاعات لازمه در رابطه بانوع رفتار قیمت‌های کلان اصلی را که شامل، نرخ تورم، نرخ ارز و نیز نرخ‌های بهره است را در کشورهای هدف‌گذار بررسی می‌کند. وسپس روند سیر تکاملی میانگین‌های کلان بحرانی در یک برهه‌زمانی که شامل نرخ رشد تولید ناخالص داخلی، تراز تجاری، ذخایر خارجی بانک مرکزی و نرخ بیکاری است را مورد توجه قرار می‌دهد.

در زمینه بررسی امکان‌سنجی اجرای هدف‌گذاری تورم در کشورمان تحقیقاتی صورت گرفته است (قطمیری، ۱۳۷۸)، درگاهی و آتشک (۱۳۸۱)، موسوی (۱۳۸۱)، علوی (۱۳۸۲)، ابراهیمی (۱۳۸۴) که هرکدام از این رساله و مقاله‌ها با ارزیابی پیش شرط‌های اجرای هدف‌گذاری تورم به این نتیجه رسیده‌اند که زمینه اجرای این راهبرد در کشورمان وجود ندارد. اما هم‌اکنون به استفاده از این راهبرد توصیه و اشاره شده است.

۳- روش تحقیق

برای تأثیر هدف‌گذاری تورم بر نرخ تورم از اطلاعات کشورها در نقاط مختلف جهان شامل کشورهای انگلستان، سوئد، جمهوری چک، لهستان، سوئیس، مجارستان و اسپانیا (کشورهای اروپایی)؛ ناپلند، رژیم اشغالگر قدس، کره جنوبی، فیلیپین، اندونزی^۲ و ترکیه^۱

^۱ Erinc yeldan

^۲ Mena(Middle East and North Africa)

^۳ - در آزمون تفکیک کشورها به دلیل نا کافی بودن اطلاعات به خاطر شروع در سال ۲۰۰۵ از این دو کشور صرف نظر شد.

(کشورهایی آسیایی)؛ کانادا (آمریکای شمالی)؛ شیلی، برزیل، کلمبیا، مکزیک و پرو (آمریکای جنوبی)؛ آفریقای جنوبی، زلاندنو و استرالیا (آفریقا و اقیانوسیه) استفاده کردیم، که مهمترین کشورهایی هستند که این سیاست را اتخاذ کرده اند. به منظور تجزیه و تحلیل داده های آماری پژوهش حاضر، ابتدا اطلاعات حاصل استخراج شد و در جدول اطلاعات کلی^۲ ارائه شده و سپس اطلاعات با استفاده از نرم افزار آماری SPSS، مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرد.

۴- یافته های تحقیق:

نتایج آزمون انجام شده برای تأثیر هدف گذاری تورم بر نرخ تورم در کل کشورهای استفاده کننده این سیاست نشان می دهد که باعث شده تورم قبل و بعدش اختلاف معنی داری داشته باشد. بطوریکه متوسط تورم، قبل از این سیاست ۱۱/۱۳ و بعد از این سیاست ۴/۴۵ برآورد گردیده است. در ثانی ضریب تغییرات قبل از این سیاست ۰/۷۶ و بعد از این سیاست ۰/۶۴ برآورد گردیده است، که دلالت بر کاهش نوسان پذیری نرخ تغییرات دارد و یا به تعبیری افزایش ثبات^۳ در نرخ های متوسط تورم بعد از سیاست دارد. بنابراین به نظر می رسد این سیاست در زمینه کنترل تورم مؤثر بوده است. همچنین با توجه به آماره t محاسبه شده (۴/۶۵) و احتمال مربوط به آماره t محاسبه شده (۰,۰۰۰) در سطح خطای ۵ درصد و یا اطمینان ۹۵ درصد فرضیه H_0 مبنی بر برابری میانگین های نرخ تورم قبل و بعد از اعمال سیاست هدف گذاری تورم در کشورهای منتخب رد می شود لذا نتیجه می گیریم که بعد از اعمال سیاست تفاوت معنی داری در نرخ های تورم ایجاد شده است. یعنی اجرای هدف گذاری تورم مؤثر بوده است.

^۲ - در آزمون تفکیک کشورها به دلیل نا کافی بودن اطلاعات به خاطر شروع در سال ۲۰۰۶ از این دو کشور صرف نظر شد.

^۵ - در آزمون تفکیک کشورها با توجه به سال شروع مدت زمان بررسی متفاوت است. (ستون ۳ و ۴) و در آزمون کلی

کشورها میانگین ۵ سال قبل و بعد از هدف گذاری تورم را مبنای بررسی قرار می دهیم. (ستون ۵ و ۶)

جدول (۱): بررسی مشخصات کشورهای استفاده‌کننده از هدف‌گذاری تورم

نام کشور	تاریخ شروع	مدت بررسی	زمان بررسی	تورم قبل	تورم بعد
زلاتد نو	۱۹۹۰	۳۰	۱۹۷۵-۲۰۰۴	۱۱/۶	۲/۲
شیلی	۱۹۹۱	۳۲	۱۹۷۵-۲۰۰۶	۱۹/۷	۷/۲
کانادا	۱۹۹۱	۳۲	۱۹۷۵-۲۰۰۶	۴/۵	۲/۱
انگلیس	۱۹۹۲	۳۲	۱۹۷۶-۲۰۰۷	۶/۴	۲/۶
سوئد	۱۹۹۳	۳۰	۱۹۷۸-۲۰۰۷	۶/۹	۱/۵
استرالیا	۱۹۹۴	۲۸	۱۹۸۰-۲۰۰۷	۴/۲	۲/۵
اسپانیا	۱۹۹۴	۲۸	۱۹۸۰-۲۰۰۷	۹/۰۷	۳/۵
رژیم اشغالگر	۱۹۹۷	۲۲	۱۹۸۶-۲۰۰۷	۱۱/۳	۳/۱
چک	۱۹۹۸	۱۴	۱۹۸۸-۲۰۰۷	۹/۱	۳/۱
لهستان	۱۹۹۸	۱۴	۱۹۹۱-۲۰۰۳	۲۴/۱	۴/۷
برزیل	۱۹۹۹	۱۸	۱۹۹۰-۲۰۰۷	۸۱۹/۲	۷/۹
کلمبیا	۱۹۹۹	۱۸	۱۹۹۰-۲۰۰۷	۲۰/۴	۷/۵
مکزیک	۱۹۹۹	۱۸	۱۹۹۰-۲۰۰۷	۲۴/۵	۷/۲
تایلند	۲۰۰۰	۱۶	۱۹۹۲-۲۰۰۷	۵/۱	۲/۲
آفریقای جنوبی	۲۰۰۰	۱۶	۱۹۹۲-۲۰۰۷	۷/۳	۵/۱
سوئیس	۲۰۰۰	۱۶	۱۹۹۲-۲۰۰۷	۰/۸	۱
مجارستان	۲۰۰۱	۱۴	۱۹۹۴-۲۰۰۷	۱۵/۲	۵/۹
پرو	۲۰۰۲	۱۲	۱۹۹۶-۲۰۰۷	۵	۱/۹
فیلیپین	۲۰۰۲	۱۲	۱۹۹۶-۲۰۰۷	۱۵/۲	۵

منبع: محاسبه و پردازش توسط محقق با استفاده از اطلاعات صندوق بین‌المللی پول

حال نتایج حاصل از آزمون‌های تفکیکی کشورها در ۲ گروه توسعه یافته و در حال

توسعه بررسی می‌شود:

با توجه به آماره t محاسبه شده برای هر کشور و احتمال مربوط به آماره t محاسبه شده (سطح معنی داری) در سطح خطای ۵ درصد و یا اطمینان ۹۵ درصد فرضیه H_0 مبنی بر برابری میانگین‌های نرخ تورم قبل و بعد از اعمال سیاست هدف‌گذاری تورم در کشورهای منتخب بررسی شده و اگر این فرضیه رد شود نتیجه می‌گیریم که بعد از اعمال سیاست تفاوت معنی داری در نرخ‌های تورم ایجاد شده است و سیاست موثر واقع شده است و اگر این فرضیه قبول شود نتیجه می‌گیریم، بعد از اعمال سیاست تفاوت معنی

داری در نرخ های تورم ایجاد نشده است. و این سیاست موثر بر نرخ تورم واقع نشده است.

جدول (۲): نتایج آزمون‌ها در کشورهای توسعه یافته

نتیجه آزمون	سطح معنی داری	t	اختلاف میانگین	نام کشور
رد	۰/۰۰۰	۵/۷۸	۶/۳۷	انگلیس
رد	۰/۰۰۰	۸/۳۱	۵/۹۳	سوئد
تائید	۰/۱۰۹	۱/۸۳	۴/۶۲	سوئیس
رد	۰/۰۰۰	۶/۲۳	۵/۵۷	اسپانیا
رد	۰/۰۰۰	۵/۳۷	۴/۶۲	کانادا
رد	۰/۰۰۰	۸/۸۵	۱۱/۱۳	زلاندنو
رد	۰/۰۰۲	۳/۷۷	۴/۵	استرالیا

منبع: نتایج خروجی نرم افزار spss که توسط محقق محاسبه و پردازش شده است.

جدول (۳): نتایج آزمون‌ها در کشورهای در حال توسعه

نتیجه آزمون	سطح معنی داری	t	اختلاف میانگین	نام کشور
رد	۰/۰۰۳	۴/۷۶	۱۲/۴۲	جمهوری چک
رد	۰/۰۰۱	۶/۳۳	۲۸/۸۶	لهستان
رد	۰/۰۰۱	۶/۰۹	۱۱/۵۷	مجارستان
تائید	۰/۳۹۳	۰/۹۱	۱/۲۵	تایلند
رد	۰/۰۰۰	۶/۳۳	۱۶/۱۸	رژیم اشغالگر
رد	۰/۰۰۲	۵/۸۴	۲/۵	فیلیپین
رد	۰/۰۵۵	۲/۳۰	۲/۳۷	آفریقای جنوبی
تائید	۰/۲۳	۲/۵۲	۵۶/۳۱	شیلی
تائید	۰/۰۳۴	۲/۵۶	۹۳۵/۶۶	برزیل
رد	۰/۰۰۳	۴/۲۲	۱۴/۴۴	کلمبیا
رد	۰/۰۲۴	۲/۷۷	۱۱/۱۱	مکزیک
تائید	۰/۳۴۴	۱/۰۵	۲/۱۶	پرو

منبع: نتایج خروجی نرم افزار spss که توسط محقق محاسبه و پردازش شده است.

۵- نتایج و پیشنهادات:

۱- این سیاست در زمینه کنترل تورم مؤثر بوده و به لحاظ آماری اختلاف معنی داری درآزمون مربوط به کل کشورها ملاحظه شد. بنابراین سیاست هدف گذاری تورم توانسته در نرخ های تورم تأثیر قابل ملاحظه ای ایجاد کند. و کمتر شدن ضریب تغییرات در نرخهای تورم ثبات بیشتر را نشان می دهد.

۲- روند تورم قبل و بعد از اعمال سیاست هدف گذاری تورم به تفکیک کشورها بررسی شد که به شرح زیر است:

با توجه به نتایج ۱۹ آزمون برای فرضیه های آماری، می توان نتیجه گرفت که این آزمونها برای فرضیه پژوهشی، نشان دهنده تأیید ۱۴ و رد ۵ فرضیه می باشد. نتیجه گرفته می شود که به جز کشورهای سوئیس (توسعه یافته)، تایلند، برزیل، پرو و شیلی (در حال توسعه) در سایر کشورها سیاست هدف‌گذاری تورم بر نرخ تورم مؤثر بوده است.

۳- در تمام کشورهای استفاده کننده این سیاست شاهد کاهش میانگین نرخ تورم بودیم. با آنکه اکثر کشورهای موفق مورد بررسی از کشورهای توسعه یافته می باشند و از ساختار قوی در اقتصاد و سابقه طولانی در اجرای سیاستهای اقتصادی برخوردارند، اما کشورهایی که راهبرد هدف گذاری تورم را انتخاب نموده اند، از بقیه کشورها در کنترل تورم و ایجاد ثبات قیمتها یک گام جلوتر گذارده اند.

۴- با توجه به موفقیت‌های چشمگیر در مهار کردن تورم در کشورهایی که تورم بالایی داشتند (با استفاده از راهبرد هدف گذاری تورم) می توان پی برد که سیاست هدف گذاری تورم سبب کاهش تورم و نوسانهای آن شده است و مسیری است که لاجرم می بایست به سمت آن حرکت نموده و در این راه موانع و محدودیتها را برداشت. و این سیاست ابزار مناسبی برای کاهش تورم در کشورهایی با تورم بالاست.

۵- در مورد کشورهای در حال توسعه کمی زود است برای اعلام موفقیت‌های نهایی نظر داد اما شاهد موفقیت‌های بسیار در مسیر این راهبرد بودیم.

۷- با توجه به آزمونهای انجام شده برای تفاوت میانگین ها در مورد نرخ تورم قبل و بعد از سیاست و نتایج حاصل از برآوردهای فوق و آماره‌های بدست آمده بر اساس یافته های این پژوهش و سایر پژوهش های مرتبط که در قسمت مروری بر مطالعات بررسی شد توصیه های زیر ارائه می شود.

- تجربه موفق جهانی در استفاده از چارچوب هدف گذاری تورم برای کنترل تورم و تغییرپذیری آن از یک طرف و نیز تجربه ناموفق اقتصاد ایران در مهار تورم از طرف دیگر ایجاب می کند که اقداماتی سریع در جهت فراهم کردن شرایط لازم به منظور پذیرش این چارچوب انجام پذیرد.

تجربه کشورهای صنعتی و در حال توسعه هدف گذار تورم نشان می دهد که همه آنها در زمان اتخاذ هدف گذاری تورم از شرایط کامل برخوردار نبودند؛ بلکه در عمل حرکت به سوی چارچوب هدف گذاری تورم خود زمینه را برای برقراری شرایط مساعد یک سیاست گذاری پولی موفق مهیا کرد. بنابراین طرح مسأله تقدم و تأخر زمانی در خصوص پیش شرطها و اتخاذ هدف گذاری تورم به این معنی که ابتدا باید تمام شرایط مهیا شده و آنگاه به طور رسمی هدف گذاری تورم را پذیرفت، می تواند در یک کشور در حال توسعه مانند ایران کاملاً گمراه کننده باشد. از طرف دیگر، نباید انتظار داشت چارچوب هدف گذاری تورم راه حلی برای تمام مشکلات اقتصادی ارائه می دهد. چارچوب هدف گذاری تورم برای بانک مرکزی معین می کند که وظیفه اصلی سیاست پولی چیست و کدام هدف قابل دستیابی است و کدام نیست. به تعبیر پترسون (۲۰۰۴) از هدف گذاری تورم نباید انتظار یک اکسیر (دارویی برای تمامی مشکلات) داشت.

منابع و مأخذ:

- ۱) ابونوری، اسماعیل، (۱۳۸۶)، آمار توصیفی و کاربرد آن، انتشارات دانشگاه مازندران، چاپ اول.
- ۲) آذر، عادل و منصور مومنی، (۱۳۸۳)، آمار و کاربرد آن در مدیریت، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها، چاپ هفتم.

- ۳) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، (۱۳۸۲)، تورم: مطالعات نظری و تجربی در زمینه اقتصاد.
- ۴) جعفری صمیمی، احمد، (۱۳۷۸) اقتصاد سنجی به زبان ساده، انتشارات دانشگاه مازندران، چاپ دوم.
- ۵) جعفری صمیمی؛ احمد و نوشین احمدی، (۱۳۸۱) استقلال بانک مرکزی و عملکرد اقتصاد کلان در کشورهای در حال توسعه، پژوهشنامه علوم انسانی و اجتماعی ویژه اقتصاد، سال اول، شماره ۴، ص ۱۱۳ تا ۱۳۲.
- ۶) رومر، دیوید، (۱۳۸۳). اقتصاد کلان پیشرفته، فصل دهم، ترجمه تقوی، انتشارات واحد علوم تحقیقات دانشگاه آزاد، تهران.
- ۷) علوی، سید محمود، (۱۳۸۲)، چارچوب پولی متکی بر هدف‌گذاری تورم و زمینه‌ی اجرای آن در ایران، تهران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، پژوهشکده پولی و بانکی.
- ۸) کامیجانی؛ اکبر و عسگری، محمد مهدی، (۱۳۸۴)، تحلیل نظری برخی از پیامدهای مالیه تورمی، مجله پژوهشها و سیاست های اقتصادی.
- ۹) مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی، (۱۳۸۳)، مبانی علمی طرح مهار تورم (مجموعه مقالات)، تهران، مجلس شورای اسلامی.
- 10) Ball, L. and Sheridan, N. (2003) ,"Does Inflation Targeting Matter?" IMF Working Paper No. 03/129.
- 11) Christoffersen, P., T. Slok and R. Wescott. (2001) ,"Is Inflation Targeting Feasible in Poland ?".Economics of Transition Vol. 9, No. 1,.
- 12) Debelle, Guy, (1997), Inflation Targeting in practice, IMF Working Paper.
- 13) Epstein, Gerald and Erinc Yeldan (Editors) , (2009) , Beyond Inflation Targeting: Central Bank Policy For Employment Creation, Poverty Reduction and
- 14) Sustainable Growth, Edward Elgar Publishers, forthcoming.
- 15) Hazirolan, U. (1999) , Inflation Targeting: Japanese Case and Prospects for Turkey, Undersecretaries of the Treasury, Ankara, Turkey, Mimeo.

- 16) Hoffmaister, A. W. (1999) , Inflation Targeting in Korea: An Empirical Exploration. IMF Working Paper WP/99/7, Washington D.C.
- 17) IMF((International Monetary Fundation),2007
- 18) Johnson, D.,(2002) , The effect of inflation targeting on the behavior of expected inflation: Evidence from an 11 country panel. Journal of Monetary Economics, 49, 1521-538.
- 19) Kadioglu, F., N. Ozdemir and G. Yilmaz. (2000) ,Inflation Targeting in Developing Countries. The Central Bank of the Republic of Turkey, Discussion Paper, September.
- 20) Levin ,Andrew T.&Fabio M. Natalucci& Jeremy M. Piger ,(2004) ,The Macroeconomic Effects Of Inflation Targeting ,FEDERAL RESERVE BANK OF ST. LOUIS.
- 21) Mishkin, F. and K. Schmidt-Hebbel, (2007) , Does Inflation Targeting Make a Difference?.NBER Working Paper 12876.
- 22) Pétursson, T. G., (2004) , Formulation of inflation targeting around the world.Central Bank of Iceland, Monetary Bulletin 2004/1, pp. 57-84.
- 23) Thenuwara, H. N., (1997) , The Scope for Inflation Targeting in Sri Lanka; A Focus on the Transmission Mechanism. Central Bank of Sri Lanka, Staff Studies, Vol. 27-28.
- 24) WDI(World Development Indicators), 2007.
- 25) 24.Yeldan ,E. (2008)," Prospect for Inflation Targeting in the MENA".